

ICT in het onderwijs

In ieder schoolteam binnen BO of VO bevinden zich verschillen. Dit kunnen verschillen op persoonlijk vlak zijn. Lastiger wordt het echter wanneer de visies van leerkrachten niet overeen komen. Hoe kun je als school gedegen onderwijs wanneer niet iedereen achter de visie van de school staat.

In dit document worden handvatten aangeboden om samen te gaan kijken naar de visie op ICT in het onderwijs van uw leerkrachten. Vervolgens is het de kunst om te kijken welke overeenkomsten en verschillen er zijn binnen uw team en wat dit uiteindelijk betekent voor het onderwijs binnen uw team.

Bij het vormgeven van de stellingen is er altijd rekening gehouden met het T-PACK model. Bij T-PACK wordt gebruik gemaakt van drie componenten.

- Content Knowledge (CK) omvat de centrale feiten, concepten, theorieën en procedures van een bepaald vakgebied, maar ook kennis van de manier waarop het vakgebied zich uitbreidt.
- Pedagogical Knowledge (PK) omvat de manier waarop leerlingen leren, hun (mis)concepties, inzet van leermiddelen, evaluatie van leren, klassenmanagement, lesvoorbereiding en -uitvoering. Met de combinatie van vakinhoudelijke en didactische kennis kan de leraar leerlingen helpen complexe concepten te begrijpen.
- Technological Knowledge (TK) is kennis van media. Dit kunnen traditionele media zijn zoals het schoolbord, de overheadprojector en de rekenliniaal, maar ook moderne media, zoals het digibord, het internet en digitale video.

Om de discussie die u met uw team gaat voeren effectief en constructief te maken is het verstandig om uw team voor te bereiden op het gesprek. Wijs uw leerkrachten erop dat er een discussie gaat komen en laat ze alvast nadenken over hoe zij de integratie van ICT graag zouden willen zien.

Wanneer leerkrachten niet goed weten hoe ze erover denken, maak dan gebruik van de stellingen. Ook kunt u tijdens de discussie gebruik maken van deze stellingen om de discussie op gang te houden.

Benadruk voor het gesprek dat het gaat om inzicht te krijgen in elkaars visie. Het gaat dus niet om wie wint of gelijk heeft, maar om constructief naar beter onderwijs te werken.

tellingen

1. Waarom ICT competenties?

Technologie speelt een grote rol in ons dagelijks leven. Met ons persoonlijke device zijn we 24 uur per dag online en komt het laatste nieuws en op maat gesneden informatie 'als vanzelf' naar ons toe. Weten we iets niet, dan zoeken we het op. We koppelen online informatie aan de beelden en ervaringen in de echte wereld. Met behulp van sociale media krijgt samenwerken een nieuwe dimensie.

Kortom: technologie heeft de manier waarop we samen werken en leven enorm veranderd. Deze ontwikkelingen zetten zich in de nabije toekomst nog sterker door. Denk je eens in wat er gebeurt als de 3D printer ingeburgerd raakt, als het internet der dingen of robotica doorbreken en we met behulp van technologie ons persoonlijk functioneren verbeteren. Bij dit onderwerp droppen we de volgende stellingen:

- **De huidige opleidingen voor docenten VO voldoen niet aan de eisen van de maatschappij en dan ict-competenties in het bijzonder.**
- **ICT kan alleen tot zijn recht komen wanneer de rol van de leerkracht veranderd naar begeleider/aanstuurder/observator van het leerproces**

2. Mediawijsheid

Media zijn steeds nadrukkelijker in onze levens aanwezig. Vrijwel de gehele dag zijn we verbonden met computers, tablets, smartphones, televisies, radio's, kranten, game consoles en mp3-spelers.

Onze dagelijkse belevenissen worden daardoor meer en meer bepaald door media. We lezen de online newsites, hebben meer online dan offline vrienden, brengen onze werkdag door met het lezen en verzenden van emails, lopen hard met gedownloadde muziek in onze oren en maken ons zorgen over rampen en revoluties in landen waar we nog nooit geweest zijn. Dit proces, waarin een breed scala aan media steeds verder doordringt in onze leefwereld, wordt aangeduid als de medialisering van de samenleving. Bij dit onderwerp droppen we de volgende stellingen:

- **Een docent die niet meegaat in de medialisering van de samenleving is niet capabel genoeg om in het voortgezet onderwijs les te blijven geven.**
- **Wanneer ICT efficiënt wordt ingezet zal het de leerkracht tijd schelen.**
- **Een leerkracht moet meer kennis van ICT hebben dan zijn studenten om ICT effectief toe te kunnen passen**

3. ICT-geletterdheid

In de hedendaagse informatiesamenleving is informatie in overvloed beschikbaar. Publieke en commerciële omroepen zenden 24 uur per dag uit. Dagelijks rollen er drie miljoen kranten van de persen.

De Nederlandse bibliotheken lenen jaarlijks honderd miljoen boeken uit. De cijfers van het informatieaanbod op internet zijn nog astronomischer. Wie Wikipedia volledig uitprint, krijgt een stapel prints van meer dan 500 meter hoog. Het aantal via Google beschikbare internetpagina's bedraagt meer dan een biljoen. Naast het passieve informatieaanbod komt er ook veel informatie tot ons via RSSfeeds, diensten als Nu.nl, Summify en Scoop.it, en sociale netwerken als Twitter en LinkedIn. Bij dit onderwerp droppen we de volgende stellingen:

- **Is docent is het je plicht om leerlingen te informeren over de betrouwbaarheid van bronnen en dien je dus ook op de hoogte te zijn van welke bronnen er allemaal voor handen zijn.**
- **Als leerkracht moet je blijven ontwikkelen: professionele ontwikkeling. ICT**

behoort tot professionele ontwikkeling van leerkrachten.

- Voor het leren met ICT zijn er ook bepaalde kwaliteiten van leerlingen nodig. Het is dus niet voor elke leerling weggelegd.

4. Creativiteit

Behoeftte aan creativiteit neemt toe omdat kennis geen of amper onderscheidend vermogen meer is (informatie/kennis is vrij beschikbaar via internet). Het gaat niet zozeer erom die kennis te hebben, maar om haar succesvol toe te kunnen passen.

We weten vandaag niet hoe de wereld van morgen eruit ziet en meer van hetzelfde is niet meer voldoende. Creativiteit onderscheidt ons van opkomende landen. Creativiteit kan ons helpen om te gaan met de veranderende wereld en hier adequaat op te reageren.

Bij dit onderwerp droppen we de volgende stellingen:

- Door het gebruik van een device zal er meer ruimte zijn voor afwisseling, verrijking en creativiteit. En misschien nog wel belangrijker: het lesgeven met een device stimuleert actieve betrokkenheid van leerlingen, creatief denken en nieuwsgierigheid**
- Het leren met behulp van devices maakt het mogelijk onderwijs te bieden dat meer aansluit op de individuele mogelijkheden van leerlingen.**
- Door een device in te zetten creëer je een uitdagende leeromgeving voor leerlingen.**

5. Eigen handelen

Graag willen we dat jullie ook nadenken over je eigen handelen in het onderwijs. De volgende vragen komen overeen met de 21e eeuwse onderwijs competenties. Wat heb jij al ontwikkeld, en wat vind je nog lastig? Ga met elkaar in gesprek, en bespreek hoe je je lessen kleur geeft, of dat het juist niet lukt bepaalde onderdelen te bereiken... Inspireer elkaar.

Licht bij de antwoorden steeds toe en geef korte voorbeelden.

- Ik pas verschillende didactische werkvormen toe in mijn lessen. Ja/nee en dit kunnen anderen zien doordat....**
- Ik arrangeer / ontwerp zelf lesmateriaal om maatwerk te kunnen leveren.**
- Ik differentieer in mijn lessen op verschillende gebieden. (tempo, instructie, leerstof, lesdoel, leerstijl)**
- Leerlingen krijgen de ruimte voor inbreng van eigen ervaringen, en ik geef ruimte om actuele / eigen onderwerpen aan te dragen.**
- Leerlingen kijken bij mijn lessen terug op hun eigen leerproces en krijgen daarbij van mij feedback op hun leer- en ontwikkelproces.**